

Columna

La Svizra drova buc in niev himni naziunal

DA GIUSEP CAPAUL

Dapi onns tschontschan ins mintgamai tier la Fiasta naziunala d'in niev himni svizzer. 2012 vegn annunziat d'instradar ina concurrenza per in tal. Quei ei succediu cun schar buc in bien fil vid il Psalm svizzer da pader Alberich Zwysig e surtut tras scurvanar il text pli ch'antiquau dil liberal radical turitges Leonhard Widmer. Mo tgi ha insistiu il pli vehement sin in niev himni naziunal? Ins ei staus buca pauc surstaus che gest la Societad communizeivla svizra ha dau il stausch. Ella ha atgnamein da promover la coerenza naziunala, quei che selai segir realisar mo vessamein cun in niev himni naziunal. Siu pensum per propi ei: administrar il prau dil Rütli. Ella „sesa“ sin ina facultad dad 80 milliuns. Facit: Bia raps, mo pauc lavur e perquei encuret'g tala cul himni.

Quei project ha il niev president dalla Societad communizeivla svizra, Jean-Daniel Gerber, anteriur schef digl Uffeci federal per migraziun e secretari statal per economia, lantschau. El ei vegnius secundaus da camifo dil niev meinfatschenta dalla Societad, Lukas Niederberger, in ex-gesuit, che leva seprofilar sco laisau. „In legher quartet“, cun „prominenza“ diplomatica, politica e culturala, ha – tenor la „Weltwoche“ – ridiculissau sut l'egida dalla numnada Societad publicamein il Psalm svizzer.

Il adversaris d'in niev himni naziunal ein sedumandai, schebein la Societad communizeivla seigi in summa legitimada per in niev himni naziunal. Quella ha era giu breigia da vegnir ensemen cun ina giuria. Ella saveva gia avon che scriver ora stinadamein all'entschatta digl onn la concurrenza che 70 pertschien dils Svizzers seigien encunter in niev himni naziunal. Tochen la fin da zercladur ein entuorn 200 propostas vegnidas inoltradas. In fleivel resun sin tonta propaganda. Mo las pretensiuns eran buca pintgas. Il text hagi da sebasar sin la preambula dalla Constituziun federala da 1999, ch'ei enorm abstracta. Metter quei leu en viarva ha num vus. Ed ils gusts musicals ein era fetg divers. Tochen

quest atun vul la giuria presentar sias propostas e 2015 la proposta dil pievel al Cussegl federal.

Il Cussegl federal sa dir gie ni na. El ha ina liunga experientscha en quei grau. Varga tschien onns (1848-1961) ha la Svizra cantau siu himni naziunal „Clomas o patria“ tenor la melodia „God save the Queen., dalla Gronda Britannia, quei che ha menau tier concorrenzas internaziunalas da sport a scumbegls penibels. Pér 1961 ha il Cussegl federal declarau provisoriamein il Psalm svizzer sco himni naziunal e 20 onns suenter, 1981, definitivamein. La Svizra ha pia in fetg giuven himi naziunal, cumparegliau cun la „Marseillaise“, che la Frontscha conta dapi la Revoluziun d'avon varga 200 onns.

Tegn ins en egl la dolorosa historia d'in himni naziunal svizzer, astgan ins relativar l'ambiziun ed igl entusiassem dils iniziants per in niev himni. Dapi 1848 han mellis propostas per in tal fatg naufragi. Il Cussegl federal era vuliu saver nuot ils davos decennis da remplazzar il Psalm svizzer, ch'el tegn per enonuschents e digns. Quel deriva dils onns che la Confederaziun da 1948 ei seformada. Stadi e himni ein pia tuttina vegls e l'ovra ecumena d'in cumponist catolic e d'in poet protestant.

Il himni naziunal ei in psalm – pia in laud a Diu. Il text dil vertent – la raschun per propi da vuler midar – ei per biars memia religios. Igl ei da dubitar che Diu vegni, schegie invocaus ella preambula, allegaus el niev text ton sco el vertent, sche in summa. Ch'el spendri nus per quei dad in niev himni. Ina supplica cul giavisch che „Cu la pezza bein marvegl“ resuni aunc ditg sco Psalm svizzer e himni naziunal.

28-7-2014